

NAK 3

Näytön aste = B

Tila tasaantuu tai kohenee 15:llä sadasta (NNT 7) ja todennäköisesti arjen toiminnoissa näkyvän kognitiivisen hyödyn AKE-lääkkeistä saa noin 10 potilasta sadasta 3 – 6 kuukauden ajaksi (NNT 10). (B).

Meta-analyysi kolinesteraasi-inhibiittorien tehosta ja turvallisuudesta Alzheimerin taudin hoidossa. Mukaan otettiin satunnaistetut, kaksois-sokkoutetut, lumekontrolloidut vertaistutkimukset, joissa oli käytetty galantamiinia, donepetsiilia tai rivastigmiinia terapeuttisilla annoksilla. Hoidon keston piti olla vähintään 12 viikkoa ja kognitiivinen taso piti olla raportoituna. Diagnoosi perustui Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders tai National Institute of Neurological and Communicative Disorders and Stroke-Alzheimer's disease and Related Disorders Association-kriteereihin.

Haku tehtiin englanninkielisistä artikkeleista ajalta tammikuu 1980 – toukokuu 2002. Tietokantoja olivat Medline, Cochrane ja Embase. Kaksi henkilöä arvioi ensin artikkelien metodiosuuden ja sen jälkeen jälleen kaksi arvio artikkelien laadun Jadadin asteikolla. Tulososuuden arvioijia oli kolme. 16 artikkelia hyväksyttiin, 24 hylättiin, yleisin hylkäämisen syy oli diagnoosin epävarmuus sekä päällekkäisjulkaisu. Tulosten perustana oli ITT-analyysi.

Yleistilan mittarina oli joko Global Rating/Clinician's Interview-Based Impression of Change scale (CIBIC-Plus) tai Clinical Global Impression of Change (CGIC). CIBIC-Plus mittaa yleistä toimintakykyä, kognitiivista tasoa, käyttäytymistä ja päivittäisistä toimista suoriutumista. Tiedot antaa potilas tai omainen. CGIC vertaa potilaan mittaushetken tilaa alkutilanteeseen. Siinä on seitsemänportainen asteikko välillä 1 (paljon parempi) – 7 (paljon huonompi). Testin toistaa sama henkilö ja omaisten antamaa informaatiota käytetään hyväksi. Yleistila voitiin arvioida seitsemästä tutkimuksesta (2076 potilasta). NNT yleistilan säilymiseen ennallaan tai kohenemiseen oli seitsemän (95 % CI 6 – 9).

Kognitiivisen vasteen mittari oli Alzheimer's disease Assessment Scale (ADAS-Cog), joka mittaa mm. kielellisiä kykyjä, ohjeiden seuraamista, sanojen löytymistä ja tunnistamista. Asteikko on 0-70, korkea arvo merkitsee alentunutta suoritusta. Neljän pisteen muutosta pidetään merkitsevänä. Kognitiivinen vaste voitiin arvioida viidestä tutkimuksesta (2419 potilasta). Joka kymmenes potilas hyötyi lääkityksestä (NNT 10, 95 % CI 8 – 15).

Laatu:Hyvä

Sovellettavuus: Hyvä

Referenssi:

Lancet KL, Herrmann N, Yau KK, Khan LR, Liu BA, LouLou MM, Einarson TR. Efficacy and safety of cholinesterase inhibitors in Alzheimer's disease: a meta-analysis. CMAJ 2003;169 (6):557-64.